Lietas arhīva Nr. K69-0829-18/13
ECLI:LV:KURT:2018:0917.11261024218.2.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Liepājā 2018.gada 17.septembrī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese A.Eglija
piedaloties prokurorei L.Eglājai
aizstāvei A.Čirkšei

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā **/pers. E/,** personas kods /personas kods/, **apsūdzēts pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.**

Aprakstošā daļa

/pers. E/ izdarījis svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) iekļūstot dzīvoklī, un konkrēti:

2018.gada 18.martā ap plkst.22.30 /pers. E/, būdams alkohola ietekmē, atrodoties /adrese/ kāpņu telpā, kur izvietoti dzīvokļi Nr./numurs/, pamanīja, ka dzīvoklim Nr./numurs/ir pavērtas ieejas durvis. Tad, ap plkst.23.00 /pers. E/, mantkārīgu motīvu pamudināts un nolūkā iegūt svešu mantu, nolūkā izdarīt zādzību, devās uz minēto dzīvokli. Realizējot savu noziedzīgo nodomu, /pers. E/ pieklauvēja pie minētā dzīvokļa durvīm un, kad neviens neatbildēja, pa atvērtajām ārdurvīm iekļuva dzīvoklī. No dzīvokļa /pers. E/ slepeni prettiesiski paņēma /pers. F/ piederošās mantas kopsummā par 359 *euro*: televizoru LCD 300 *euro* vērtībā, naudu 40 *euro* apmērā, mobilo telefonu Nokia 10 *euro* vērtībā ar tajā esošo SIM-karti 2 *euro* vērtībā, naudas maku bez vērtības ar tajā esošo naudu 5 *euro* apmērā, dzīvokļa atslēgu 2 *euro* vērtībā. Pēc mantu nolaupīšanas /pers. E/ no dzīvokļa aizgāja, paņemot līdzi nolaupītās mantas.

Ar šādām savām darbībām /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā.

Tiesas izmeklēšanā /pers. E/ savu vainu izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas atzina pilnībā pie apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, izdarīto nožēloja, atzina cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju 49 *euro* apmērā un vēlas to atmaksāt pēc iespējas ātrāk.

Apsūdzētais/pers. E/ izteica viedokli, ka nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Prokurore Liene Eglāja un aizstāve Antra Čirkše tiesas sēdē pievienojās apsūdzētā viedoklim un lūdza pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt, bet pārbaudīt apsūdzētā personību raksturojošos datus.

Motīvu daļa

Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmajā daļā izteikti trīs nosacījumi, lai tiesa varētu pieņemt lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu: apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā vai attiecīgā tās daļā; tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu; apsūdzētais piekrīt šādas pārbaudes neizdarīšanai.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad apsūdzētais pirmstiesas procesā un tiesā savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, apsūdzētais piekritis noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijai; noziedzīgā nodarījuma faktiskie apstākļi atbilst nodarījuma juridiskajai kvalifikācijai, apsūdzētais ir piekritis tam, ka nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi un tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainu. Pārliecinājusies par visu nepieciešamo un obligāto apsūdzētam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāva elementu esamību, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, tiesa nolēma saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neizdarīt.

Tiesa secina, ka apsūdzētā vaina visā viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta pilnībā, apsūdzētā /pers. E/ darbības pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ir kvalificētas pareizi un viņš sodāms. Tiesa atzīst, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, konkrētajā gadījumā pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams, bet pārbaudāmi apsūdzētā personību raksturojošie dati.

Nosakot apsūdzētam sodu, tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta, tas ir, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu apsūdzētais /pers. E/ izdarījis smagu noziegumu. Viņa darbības izpaudušās kā citas personas īpašuma apdraudējums.

Apsūdzētais /pers. E/ agrāk sodīts četras reizes par mantiska rakstura noziegumiem, pēdējo reizi ar Liepājas tiesas 2017.gada 24.augusta spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, piemērojot Krimināllikuma 51.panta noteikumus sods noteikts brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem un piespiedu darbs uz 200 stundām. 2018.gada 5.martā brīvības atņemšanas sods izciests, sodāmība nav dzēsta (lietas 56.-59., 88.-89.lapa).

Tiesas sēdē /pers. E/ paskaidroja, ka /nosaukums/ mācās 10.klasē, vēlas apgūt angļu valodu, interesē celtniecības darbi.

/pers. E/ apgādībā nepilngadīgas personas nav.

Tiesa par /pers. E/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīst to, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies un izdarīto nožēlo.

Par /pers. E/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktu atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un noziegums izdarīts alkohola reibumā.

Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcija paredz vairākus pamatsoda veidus - brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, nosakot soda veidu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesai jāņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, kā arī vainīgā personību, atbildības mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

/pers. E/ jaunu, pie tam smagu noziegumu, izdarījis būdams tikai nedēļu atbrīvots pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, tātad nedzēstas sodāmības un neizciesta piespiedu darba soda laikā.

Konstatētais tikai liecina par to, ka apsūdzētais nekādus secinājumus priekš sevis nav izdarījis, iepriekš piespriestais sods - brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem - nav spējis mainīt viņa uzvedību, viņš nav spējis nostāties uz labošanās ceļa, nav atturējies no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesa vērtē šos apstākļus kā apsūdzētā personību negatīvi raksturojošus un tie norāda uz paaugstinātu risku jaunu likumpārkāpumu iespējamībai.

Krimināllikuma 35.panta otrā daļa nosaka, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziegumu, resocializēt personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Krimināllsoda noteikšanā tiesai jāievēro arī vispārējie tiesību principi, tajā skaitā humānisma princips, tātad sodam jābūt tādam, kas sekmē indivīda vēlēšanos laboties un stāties uz likumpaklausības ceļa.

Izvērtējot visu iepriekš minēto attiecībā uz apsūdzēto /pers. E/, lai sasniegtu soda mērķi, tiesa secina, ka konkrētajā kriminālprocesā apsūdzētam /pers. E/ pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas ir nosakāms reāls brīvības atņemšanas sods.

Tas, ka apsūdzētais vēlas mainīt savu uzvedību, uzsākt darba attiecības vai reģistrēties kā bezdarbnieks, deklarēt savu dzīvesvietu, nevar būt par pamatu tam, lai viņam piemērotu piespiedu darbu. Tas konkrētajā gadījumā neveicinātu soda ģenerālās prevencijas uzdevuma izpildi, un nenostiprinās ne tikai apsūdzētā, bet arī citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas turpmāk.

Ņemot vērā apsūdzētam konstatētos divus atbildību pastiprinošos apstākļus un vienu atbildību mīkstinošo apstākli, panta sankcijā paredzēto soda maksimālo robežu – brīvības atņemšana uz pieciem gadiem, tiesa uzskata, ka brīvības atņemšanas sods /pers. E/ nav nosakāms brīvības atņemšanas soda sankcijas minimālā apmērā. Taču arī personas ilgstoša atrašanās ieslodzījuma vietā var liegt sasniegt likumā paredzēto soda mērķi un cietušajam saņemt materiālā kaitējuma kompensāciju.

Mantas, kurai uzlikts arests lietā nav, un tā kā nav konstatēta manta apsūdzētam, kuru var konfiscēt, tiesa uzskata, ka nav nepieciešams piemērot papildsodu – mantas konfiskāciju.

2018.gada 12.aprīlī /pers. E/ aizturēts un 2018.gada 13.aprīlī piemērots drošības līdzeklis- apcietinājums, kas ar Kurzemes apgabaltiesas 2018.gada 23.aprīļa lēmumu atstāts negrozīts. Ar izmeklēšanas tiesneša 2018.gada 19.jūnija un 2018.gada 17.augusta lēmumiem nolemts turpināt piemēroto drošības līdzekli - apcietinājums (lietas 37., 43.-44., 46.-49., 66.-67., 85.-56.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu /pers. E/ brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitāms aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2018.gada 12.aprīļa līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Pirmstiesas kriminālprocesā /pers. E/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums, atstājams negrozīts līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Ar Liepājas tiesas 2017.gada 24.augusta spriedumu /pers. E/ atzīts par vainīgu divu smagu noziegumu izdarīšanā pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas personu grupā, un piemērojot Krimināllikuma 50.panta pirmās un trešās daļas, 51.panta noteikumus galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 11 mēnešiem un piespiedu darbs uz 200 stundām. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2017.gada 13.decembrī (lietas 56., 88.-89.lapa).

Krimināllikuma 51.panta pirmā daļa nosaka, ka, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

Jaunu noziedzīgu nodarījumu /pers. E/ izdarījis 2018.gada 18.martā neizciesta piespiedu darba soda laikā un noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, tādējādi galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmās daļas nosacījumiem.

Konkrētajā gadījumā tiesai jāievēro Krimināllikuma 51.panta otrajā daļā noteiktais, t.i. galīgam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma.

Nosakot galīgo sodu ievērojams Krimināllikuma 52.panta 5.[1] daļā noteiktais, ka, ja par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem ir piespriesti pamatsodi – piespiedu darbs un brīvības atņemšana, kuras termiņš kopā nepārsniedz trīs gadus, tad sodu – piespiedu darbs izpilda patstāvīgi.

Cietušais/pers. F/ pirmstiesas procesā pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju 49 *euro* apmērā (lietas 14.-17.) par nozagto naudu - 40 *euro* no pases un 5 *euro* no maka, atslēgām 2 *euro* vērtībā, SIM karti 2 *euro* vērtībā.

Krimināļprocesa likuma 1.pantā paredzētā mērķa sasniegšanai likums ir noteicis pamatprincipus, tajā skaitā tiesības uz kompensāciju par radīto kaitējumu, un tas ir viens no krimināltiesisko attiecību noregulējuma elementiem. Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 350.pantu cietušajam pienākas atlīdzība par noziedzīga nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma atlīdzināšanu.

Tiesa secina, ka cietušā kaitējuma kompensācijas pieteikums ir pamatots, pierādīts un apmierināms pilnā apjomā, jo zaudējumi cietušam nodarīti apsūdzētā /pers. E/ prettiesisko darbību rezultātā. Apsūdzētais pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmēru atzīst, nav atlīdzinājis, saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Tādējādi zaudējumi par labu cietušam /pers. F/ 49 *euro* apmērā piedzenami no /pers. E/.

Krimināļprocesā pēc norīkojuma /pers. E/ aizstāvību realizēja advokāte A.Čirkše, kurai saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 84., 367.pantu, pienākas atlīdzība par veikto darbu 362,40 *euro*. (lietas 50., 92.lapa).

Krimināļprocesa 368.panta ceturtā daļa nosaka, ka tiesa var atbrīvot notiesāto no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji, ja persona ir maznodrošinātā vai, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā.

Tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu /pers. E/ atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas. Tāpēc minētā summa 362,40 *euro* advokātei izmaksājama no valsts līdzekļiem un saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.puntu un 368.panta pirmo daļu procesuālie izdevumi piedzenami no /pers. E/ par labu valstij.

Minētās summas labprātīgai samaksai notiesātam dodams 30 dienu termiņš, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktu lietiskie pierādījumi viena gaiša daktiloplēve ar roku papilārlīniju pēdām, kas glabājas Valsts policijā Liepājā, Bāriņu ielā 3, un saskarsmes pēdu nomazgājums, kas atrodas Bruņinieku ielā 72b, Rīgā – iznīcināmi (lietas 76.lapa).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 511., 512., 514., 520., 528. un 529. pantu, tiesa

nosprieda

/pers. E/ atzīt par vainīgu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu /pers. E/ spriedumā noteiktajam sodam pilnībā pievienot neizciesto sodu - piespiedu darbs pēc

Liepājas tiesas 2017.gada 24.augusta sprieduma, un galīgo sodu /pers. E/ noteikt brīvības atņemšanu uz 7 (septiņiem) mēnešiem, piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu /pers. E/ brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no 2018.gada 12.aprīļa līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2^1.daļu piespiedu darba izciešanu uzsākt pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

/pers.E/ piemēroto drošības līdzekli apcietinājumu atstāt negrozītu līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Piedzīt no /pers. E/ par labu /pers. F/ materiālā kaitējuma kompensāciju 49 *euro* apmērā.

Kaitējuma kompensāciju labprātīgai izpildei nosakāms termiņš – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, un pienākums iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

Piedzīt no /pers. E/ par labu valstij procesuālos izdevumus par advokātes darba samaksu 362,40 *euro* apmērā, nosakot 30 (trīsdesmit) dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus – vienu gaišu daktiloplēvi ar roku papilārlīniju pēdām, saskarsmes pēdu nomazgājumu – iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt un protestēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) A.Eglija